

Natuurinclusief Bouwen

STAL MET NESTGELEGENHEID

Oude boerenschuren, dakranden e.d. zijn favoriete plekken voor tal van vogels. Ze zijn ook nog eens heel nuttig voor de boer omdat ze veel vliegen en andere insecten eten. Tot wel duizenden per dag! Wist je dat een ouderpaar honderden (max. 400) nest-visites per dag aflegt? Bij het bouwen van een nieuwe stal kunnen er voor verschillende vogels nestgelegenheid gecreëerd worden. Ook het planten van klimplanten tegen een schuur kan voor diverse vogels een plek bieden om een nest te maken. Kijk ook bij Lespakket: <https://library.wur.nl/WebQuery/edepot/545919>

BELEIDSVELDEN

Duurzaamheid Water Biodiversiteit Milieu en afval Handhaving Landbouw en Natuur Nationale bijenstrategie Industrierreinen Vergroening Europees Landbouwbeleid

ALGEMENE SOORTEN

Dit hangt sterk af van de aanwezige bodem en waterhuishouding.

LEEFGEBIED

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/>

AANDACHTSPUNTEN

Bij het aanleggen van nestgelegenheid bij een stal is het slim om van tevoren te kijken welke vogels er bij stallen in de omgeving voorkomen. Voor de gewenste soorten moet aangelegd worden wat ze nodig hebben. Veel vogels, zoals zwaluwen, zwarte roodstaart en ooievaar houden van rommelhoekjes, modderplekken, oppervlaktewater en cultuurhistorische landschapselementen in de omgeving. Wil men zich toch richten op bijzondere vogels die niet in de directe omgeving voorkomen dan moet goed gekeken worden wat deze vogels nodig hebben en moet dit bij de stal aangelegd worden. Dan is de kans wel groter dan het lang kan duren voordat de gewenste soorten er komen.

Met een waardering van 1 ster (laag) tot 5 sterren (hoog) kunt u zien welke van de onderstaande aandachtspunten het meeste bijdragen [1].

Aandachtspunten voor het aanleggen van stal met nestgelegenheid	Bijdrage
De locatie ligt binnen 1km van een groenblauwe ruimte.	★☆☆☆☆
De locatie ligt binnen 30m van een groenblauwe ruimte.	★★★★☆
Rommelhoekjes aanwezig	★★☆☆☆
Modderplekken	★★★★☆
Cultuurhistorische landschapselementen	★★★★☆
Er is permanent oppervlaktewater in of in de buurt aanwezig.	★★★★☆
Nestkasten... aanwezig.	★★☆☆☆
Klimplanten en groen langs bebouwing.	★★★★☆
Er wordt geen vergif en kunstmest gebruikt.	★★★★☆

KANSEN VOOR BIODIVERSITEIT

Bij het aanleggen van een stal met nestgelegenheid kunnen er één of meerdere natuurtypen gerealiseerd worden. Een element die zeer geschikt is, is Groenvoorziening gras [3]. Dit elementen dient voornamelijk als voedselvoorziening en schuilplaats. Bij het juist inrichten en beheren van dit elementen kan u als eindstreven het veelvoudig voorkomen of zelfs vestigen van de bijbehorende gidssoorten verwachten, zie tabel 1.

Tabel 1: Natuurtypen met hun geassocieerde gidssoorten die gerealiseerd kunnen worden bij het aanleggen van stal met nestgelegenheid.

Natuurtypen	Gidssoorten	Schaal (ha)	Tijd van uitvoer	Tijdsperiode tot effect op biodiversiteit	Onderhoud	Kosten/ha/jaar
Groenvoorziening gras [3]	Gewone dwergvleermuis, icarusblauwtje, patrijs, rund, paard,	≥ 0,1 – 1 ≤	Matig	Matig	Weinig beheer	Tot € 211,42

MEERWAARDE

Meerwaarde van stal met nestgelegenheid

Financieel

- Verhoging van omliggende grond- en huizenprijzen

Sociaal

- Verbetering woon- en leefomgeving
 - Bijdragen aan mentale gezondheid

Fysiek

- Verhoging waterbergend vermogen
- Verbetering luchtkwaliteit
- Biedt verkoeling
- Biedt kansen voor biodiversiteit

VOORBEELD

Stal met nestgelegenheid voor vee en paard

De boerenzwaluw broedt bij voorkeur in boerschuren, loodsen en dergelijke waar hij in en uit moet kunnen vliegen. Ze hebben klei of leem nodig voor hun nesten. Enkele kunstnesten kunnen tot broeden aanzetten. Deze moeten aan een fors bemeten dakoverstek of onder een balkon gehangen worden. De soort houdt van open water, vee, paarden en bloeiende graslanden.

Dit boerenerf laat zien dat er rommelhoekjes zijn en modderplassen, wat je mist is met name verticaal groen. Hier en daar een boom, struik of klimplant zou een groot verschil maken. Het terrein ziet er dan ook aantrekkelijker uit.

STAPPENPLAN

- 1: Bepaal welke vogels er op het terrein zouden kunnen leven.
- 2: Bepaal welke stallen zich lenen voor nestmogelijkheden en wat nog aan het terrein om de stal heen aangepast moet worden.
- 3: Leg de nestgelegenheid aan en verander als nodig het terrein.
- 4: Afhankelijk van de wensen en eisen kan de stal met nestgelegenheid ook complexer worden ingericht, zoals met waterelementen, bloemrijkgrasland, cultuurhistorische landschapselementen en meer.
- 5: Bij voorkeur wordt dit gehele proces begeleidt door een vogel expert.

Habitat	Beheermaatregelen
8012: Groenvoorziening gras	Gefaseerd maaien. Maai niet heel het grasland tegelijk maar laat delen overstaan voor de aanwezig fauna.
	Delen van grasland niet maaien. Dit biedt structuur aan het grasland en ruigere gedeeltes trekken meer fauna aan.
	Voorkom overwoekering door struiken en bomen.

BRONNEN

- [1]: <https://gemeente-en-stadsmonitor.vlaanderen.be/groen-in-de-buurt>
- [2]: <https://www.atlasleefomgeving.nl/meer-weten/natuur/groene-leefomgeving>
- [3]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>
- [4]: <https://www.vogelbescherming.nl/>